

Retsudvalget
L 128 - Bilag 6
Offentligt

Retsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

22. marts 2007

Vedr. lovforslag L 128 om ændring af retsplejeloven og retsafgiftsloven (Forbedring af retsstillingen for ofre for forbrydelser)

Danske Mediers Forum ønsker hermed at knytte nogle bemærkninger til det af Justitsministeren 31. januar 2007 fremsatte lovforslag om ændring af retsplejeloven og retsafgiftsloven. Foruden Mediernes bemærkninger er vedlagt en oversigt over omfanget af ændringerne af retsplejelovens § 845 (bilag 1).

Danske Mediers Forum forudser, at en fyldestgørende dækning af straffesager fremover vanskeliggøres betydeligt, såfremt lovforslaget vedtages og mediernes adgang til oplysninger om retssager ikke samtidigt forbedres.

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1485/2006 afgivet i december 2006 om forurettedes processuelle retsstilling i straffesager. Danske Mediers Forum beklager, at Justitsministeriet ikke har inddraget Medierne under høringen af betænkningen, idet dele af lovforslaget kan få stor betydning for pressens arbejde i forbindelse med dækning af retssager. Danske Mediers Forum har derfor været i kontakt med Justitsministeriet, som i deres brev af 15. marts 2007 ikke mener lovforslaget har givet anledning til at høre Medierne, idet hensynet til pressen er medtaget i betænkningen. Danske Mediers Forum anser derimod ikke problemstillingen for tilstrækkeligt behandlet i betænkningen, hvorfor vi anmoder Retsudvalget om at se nærmere på Mediernes bekymring over lovforslaget.

Danske Mediers Forum finder, at den foreslåede ændring af retsplejeloven § 845, der udvider rettens grundlag for at træffe afgørelse om dørlukning og nedlæggelse af referat- og navneforbud efter anmodning fra anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne, er langt mere vidtgående end beskyttelsen af forurettede personer legitimerer. Danske Mediers Forum har imidlertid forståelse for, at der i en række situationer kan være behov for at beskytte tiltalte, forurettede eller vidner mod, at deres identitet offentliggøres, samt at det særligt kan være nødvendigt at beskytte vidner og forurettede i forbindelse med afgivelse af forklaring af hensyn til privatlivets fred.

Dørlukning

Den nuværende udformning af retsplejelovens § 845 giver retten adgang til efter anmodning fra anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne at lukke dørene, enten når politifolk afgiver forklaring, eller når det vurderes, at sagens behandling i et offentligt retsmøde kan bringe nogens sikkerhed i fare. Hvis lovforslaget vedtages udvides retsplejelovens § 845 således, at retten også kan træffe afgørelse om dørlukning på grund af hensynet til ro og orden, eller hvis tiltalte er under 18 år. Danske Mediers Forum frygter, at udvidelsen af retsplejelovens § 845 betyder, at det vil blive fast praksis at anmode retten om dørlukning inden retsmødet med henvisning til hensynet til ro og orden, selv i tilfælde hvor der ikke findes at være et særligt beskyttelsesbehov i forhold til forurettede.

Danske Mediers Forum - Pressens Hus - Skindergade 7 - 1159 København K - T: 33 97 40 00 - F: 33 97 23 25 - E: medierne@medierne.dk

Danske Mediers Forum er en sammenslutning af følgende medieforeninger og -virksomheder:
Dansk Fagpresse (DF), Dansk Magasinpresses Udgifverforening (DMU), Danske Dagblades Forening (DDF), Foreningen af kommercielle lokalradio og -TV-stationer i Danmark (KOMM), DR, Foreningen af Danske InternetMedier (FDIM), Foreningen af danske lokale Ugeaviser (Ugeaviseme), RADIOERNE, TV 2/Danmark, TV 2/regionerne

Referat- og navneforbud

Danske Mediers Forum konstaterer herudover, at ændringerne i retsplejelovens § 845 også betyder, at anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne får udvidet mulighederne for at anmode retten om nedlæggelse af referat- og navneforbud, inden en sag domsforhandles. Hvor den nuværende udformning af retsplejelovens § 845 kun giver retten mulighed for at nedlægge referatforbud, når offentlig gengivelse af retsmødet må antages at bringe nogens sikkerhed i fare, vil den foreslåede ændring medføre, at det fremover tillige vil være muligt at anmode om referatforbud, når sigtede (tiltalte) er under 18 år, når offentlig gengivelse kan skade sagens oplysning eller når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for en unødvendig krænkelse. Herudover foreslås retsplejelovens § 845 ændret, således at det fremover skal være muligt at anmode retten om nedlæggelse af navneforbud, når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for unødigt krænkelse, hvor det i dag udelukkende er muligt at nedlægge navneforbud inden domsforhandlingen, såfremt offentliggørelse af en persons navn må antages at bringe dennes sikkerhed i fare.

Mediernes arbejdsvilkår forringes

Danske Mediers Forum anser udvidelsen af retsplejelovens § 845 for problematisk, dels i forhold til ønsket om offentlighed i retsplejen, dels i forhold til mediernes mulighed for at tale imod afgørelser om dørlukning og nedlæggelse af referat- og navneforbud.

Grundlovens § 65 foreskriver, at offentlighed i retsplejen skal gennemføres i videst muligt omfang, hvilket både sigter til adgang for borgerne til at overvære retsmøder samt mulighed for at referere fra retsmøder, hvorfor enhver indskrænkning i offentlighedens adgang til indsigt i domstolenes arbejde kun bør foretages, såfremt tungtvejende grunde taler herfor. Borgernes indsigt i retsplejen opnås i stor udstrækning ved, at medierne orienterer om verserende sager og, hvor det findes nødvendigt, debatterer aktuelle begivenheder ved domstolene. Borgernes mulighed for kendskab til retsplejen og mediernes adgang til at følge retssager er derfor kædet tæt sammen.

Medierne forudser, at pressens adgang til at dække retssager svækkes selvom det ikke er tilsigtet med udvidelsen af retsplejelovens § 845. Reelt vil udvidelsen gøre mediernes arbejde i forbindelse med dækning af straffesager vanskeligere fremover. Mediernes adgang til oplysninger om retsmøder, hvor der skal træffes beslutning om dørlukning eller nedlæggelse af referat- eller navneforbud, er i dag begrænset til domstolenes retslistor. Retslister offentliggøres i rettens bygninger, hvilket gør det praktisk talt umuligt for medierne at gennemse samtlige landets retslistor med henblik på at kunne deltage i retsmøder. Herudover offentliggøres alene retslistor med meget begrænsede oplysninger om sagen, parter mv. på Domstolsstyrelsens hjemmeside, hvilket gør det vanskeligt for medierne at undersøge, hvorvidt personerne involveret i en konkret straffesag er omfattet af et navneforbud.

Det har længe været et ønske fra Danske Mediers Forum, at pressens adgang til ikke-anonymiserede retslistor forbedres fx ved, at der på Domstolsstyrelsens hjemmeside oprettes en lukket del, hvortil repræsentanter fra pressen kan få adgang til ikke-anonymiserede retslistor. Såfremt lovforslag L 128 vedtages, aktualiseres dette problem i langt højere grad, idet medierne fremover bliver væsentligt mere afhængige af retslistor, såfremt offentligheden fortsat skal orienteres om verserende straffesager. Danske Mediers Forum opfordrer derfor

Retsudvalget til at undersøge mulighederne for at give medierne adgang til ikke-anonymiserede retslistes som led i behandlingen af lovforslaget.

Danske Mediers Forum anser endvidere udvidelsen af retsplejelovens § 845 for problematisk i forhold til mediernes adgang til at udtale sig om rettens afgørelser om dørlukning samt nedlæggelse af referat- og navneforbud. Repræsentanter fra medierne, der er til stede under et retsmøde, hvor der træffes afgørelse om dørlukning, nedlæggelse af referat- eller navneforbud, har efter reglerne i retsplejeloven mulighed for at udtale sig eller kære rettens afgørelser. Modsat adgangen til at kære afgørelser om nedlæggelse af referat- og navneforbud er adgangen til at kære afgørelser om dørlukning betinget af, at medierne har været repræsenteret ved det omhandlende retsmøde. Danske Mediers Forum forudser som nævnt ovenfor, at antallet af sager, hvor der anmodes om forhåndsafgørelse vil stige betragteligt, såfremt lovforslaget vedtages. Dette betyder for medierne, at der skal bruges langt flere ressourcer end i dag på at orientere sig om disse retsmøder samt på deltagelse i retsmøder, såfremt medierne fortsat skal kunne bringe fyldestgørende reportager om straffesager af offentlig interesse.

Danske Mediers Forum appellerer til Retsudvalget om at tage ovenfor nævnte bemærkninger med i behandlingen af lovforslag 128, og Medierne står naturligvis til rådighed, såfremt Retsudvalget ønsker synspunkterne uddybet. Henvendelse herom kan rettes til konsulent, cand.jur. Martin Jørgensen på telefon 3397 4000 eller e-mail: mj@danskedagblade.dk

Med venlig hilsen
Danske Mediers Forum

Kenneth Plummer
Generaldirektør, DR

Ebbe Dal
Adm. direktør, DDF

Retsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Bilag 1.

Vedr. lovforslag L 128 om ændring af retsplejeloven og retsafgiftsloven (Forbedring af retsstillingen for ofre for forbrydelser)

Danske Mediers Forum ønsker hermed at fremhæve betydningen af de foreslåede ændringer af retsplejelovens § 845 for medierne.

Dørlukning

Anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne kan i dag udelukkende anmode retten om at træffe forhåndsafgørelse om dørlukning efter reglerne i retsplejelovens § 29, stk. 2, nr. 2 eller 3, hvilket omfatter tilfælde:

- Når der skal afgives forklaring af en polititjenestemand med en særlig tjenestefunktion og det af hensyn til denne særlige tjenestefunktion er nødvendigt at hemmeligholde identiteten - § 29, stk. 2, nr. 2.
- Når sagens behandling i et offentligt retsmøde må antages på afgørende måde at bringe nogens sikkerhed i fare - § 29, stk. 2, nr. 3.

Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 845 betyder, at det fremover også skal være muligt at anmode om forhåndsafgørelse efter reglerne i § 29, stk. 1 og hele stk. 3 samt efter § 29a, hvilket omfatter tilfælde:

- Når hensynet til ro og orden kræver det - § 29, stk.1, nr. 1.
- Når statens forhold til fremmede magter eller særlige hensyn til disse i øvrigt kræver det - § 29, stk. 1, nr. 2.
- Når sagens behandling i et offentligt retsmøde vil udsætte nogen for unødvendig krænkelse, herunder når der skal afgives forklaring om erhvervshemmeligheder - § 29, stk. 1, nr. 3.
- Når en sigtet (tiltalt) er under 18 år - § 29, stk. 3, nr. 1.
- Når sagens behandling i et offentligt retsmøde må antages på afgørende måde at hindre sagens oplysning - § 29, stk. 3, nr. 4.
- Når sagen omhandler sædelighedsforbrydelser - § 29a.

Referatforbud

Anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne kan efter den nuværende udformning af retsplejelovens § 845 anmode retten om nedlæggelse af referatforbud:

- Når offentlig gengivelse må antages at bringe nogens sikkerhed i fare - § 30, nr. 2.

Lovforslaget betyder, at der fremover også kan nedlægges referatforbud efter § 845:

- Når en sigtet (tiltalt) er under 18 år - § 30, nr. 1.
- Når offentlig gengivelse kan skade sagens oplysning - § 30, nr. 3.
- Når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for en unødvendig krænkelse - § 30, nr. 4.

Navneforbud

Anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne kan efter retsplejelovens § 845 i dag anmode retten om at nedlægge navneforbud:

- Når offentlig gengivelse må antages at bringe nogens sikkerhed i fare - § 31, stk. 1, nr. 1.

Lovforslaget betyder, at der fremover også kan anmodes om nedlæggelse af navneforbud efter § 845:

- Når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for unødvendig krænkelse - § 31, stk. 1, nr. 2.